

۱۰فرهنگ ادبیات وهنر

ضمایر [ما]

تاثیر کم جایزه تئاتر فجر

کورش نریمانی

آرزومند شرایط بهتری برای تئاتر است

در حالی‌که چند روز بیشتر به برگزاری سی‌ونهمین جشنواره تئاتر فجر باقی نمانده، هنوز تردیدها و ابهاماتی درباره آن و کیفیت نمایش‌ها وجود دارد. در این یک سال اخیر تقریبا چراغ بیشتر سالن‌های تئاتر خاموش بود و حتی سالن تئاتر مستقل تهران تعطیل شد و بسیاری از اهالی تئاتر خانه‌نشین شدند که این وضعیت کماکان ادامه دارد. باتوجه به این اوضاع نابسامان و ادامه شیوع کرونا، خیلی‌ها به برگزاری جشنواره تئاتر با کیفیت مناسب خوشبین نیستند و اعتقاد دارند وقتی نمایش‌های خوب و مهمی روی صحنه نرفته اند یا دست کم تعداد چنین آثاری به هیچ وجه چشمگیر و قابل اعتنا نیست، در این شرایط بسیاری از چهره‌های معتبر تئاتر، از جمله بازیگران، نویسنده‌ها و کارگردان‌ها کاری روی صحنه نبرند که حالا در جشنواره باشند یا کماکان خبری از فعالیت تازه تئاتری آنها نیست.

کورش نریمانی، نویسنده و کارگردان تئاتر، از جمله چهره‌هایی است که نه هیجان جشنواره تئاتر فجر و نه برق جایزه‌هایش این کارگردان را فریفته نکرد تا رغبتی برای حضور در این رویداد داشته باشد، چون به اعتقاد او، تئاتر فراتر از جشنواره و جایزه است.

کورش نریمانی هرچند با اجرای نمایش «شب‌های آوینیون» او‌اخر دهه ۷۰، چند جایزه را از جشنواره تئاتر فجر به خانه برده ولی دلش چندان هم با جشنواره نیست.

او به ایسا می‌گوید: نمی‌توان منکر شد که متاسفانه یا خوشبختانه جوایز جشنواره تئاتر فجر در دوره‌ای موثر بوده‌اند.

نریمانی البته معتقد است؛ هرچند جشنواره تئاتر فجر در شناساندن برخی چهره‌های مستعد تئاتری بی‌تأثیر نبوده ولی درست‌تر آن بود این معرفی و جلب توجه تنها به واسطه جشنواره و جایزه‌های آن صورت نمی‌گرفت. این نمایشنامه‌نویس و کارگردان تئاتر با یادآوری شرایط تئاتر در آن سال‌ها اضافه می‌کند:

شاید جشنواره فجر سبب مطرح شدن یکی از نمایش‌های «ما» شد ولی ما قبل از آن هم کار می‌کردیم اما امکان اجرا برایمان فراهم نبود. با این حال جایزه‌های جشنواره فجر سبب شد مدیران سالن‌ها راحت‌تر به ما بدهند. بنابراین قبول دارم جشنواره سبب شد کارهای نسل ما بیشتر معرفی شود ولی نمی‌پذیرم تنها مجرای معرفی ما به جامعه تئاتری بود.

انتصاب رئیس باغ موزه قصر

طی حکمی از سوی حجت الاسلام والمسلمین امرودی، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، دکتر محمدرضا جمالی به عنوان رئیس باغ موزه قصر منصوب شد. جمالی دارای مدرک دکترای تخصصی مدیریت و نیز علوم دامپزشکی و کارشناسی ارشد علوم سیاسی است. تدریس دروس مرتبط با تخصص‌هایش از جمله فعالیت‌های علمی اوست. / جام‌جم دلی

عدالت موقت فرهنگی

اولین نمایشگاه مجازی کتاب تهران در حالی تا فردا تمدید شد که هنوز مشکلات عرضه و فروش کتاب در سایت آن حل نشده است

اولین نمایشگاه مجازی کتاب تهران که از یکم بهمن‌ماه آغاز به کار کرده و قرار بود دیروز ششم بهمن به کار خود پایان بدهد، برای دو روز دیگر تمدید شده و از این رو فردا روز پایانی برگزاری آن خواهد بود. استقبال از این شیوه تازه برگزاری نمایشگاه کتاب تهران، با وجود آشنایی‌زدایی و خرق عادت‌ی که در آن رخ داده، نسبتا مناسبی بوده است. این استقبال را هم از حرف‌های ناشران و هم از اعداد و ارقام ارائه‌شده می‌توان دریافت.

به‌طور مثال علی سلیمانی که مدیر مسؤول انتشارات «زندیک‌تر» است به ما می‌گوید که فروش کتاب‌هایش در نمایشگاه مجازی نسبت به نمایشگاه حقیقی یک‌سام بوده است. با این‌حال در لحن او نارضایتی چشمگیری را نمی‌توان رصد کرد. البته استقبال از این شیوه جدید برگزاری، مطلقا قابل مقایسه با حضور میلیونی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که سال‌ها در محل برگزاری نمایشگاه‌ها و شهر آفتاب و مصلی بر پا بوده نیست، اما با این حال، چنانچه خواهیم گفت استقبال بیش از حد انتظار بوده است.

حالا که بر له‌های انتهایی نمایشگاه مجازی کتاب تهران گام برمی‌داریم وقت آن است که برگردیم و آن را با تجهیز به نگاهی انتقادی بررسی کنیم. طبعاً مسؤولان برگزاری این نمایشگاه نیز از اهالی رسانه انتظار ندارند صرفا به ستایش این اقدام بپردازند و مثل خودشان که صرفا در گفت‌وگوها، دستاوردهایشان را مکرر یادآور می‌شوند، فقط سویه‌های مثبت را برجسته کنند. بدیهی است اگر می‌خواهیم در دوره دوم، با معضلات این دوره روبه‌رو باشیم، باید به فکر حل‌مشکلات باشیم. دوره دوم؟! راستی، آیا قرار است دوره دومی در کار باشد؟ یا رخت‌برستن و ویروس کرونا، نمایشگاه مجازی همچنان برگزار خواهد شد یا طبق روال معمول، به برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اکتفا خواهیم کرد؟ پاسخ این سؤال‌ها را

مشکلات آتلاین نمایشگاه

تکرار نام ناشران در فهرست

شما وارد سایت اولین نمایشگاه مجازی کتاب تهران می‌شوید و خودتان را به قسمت فهرست ناشران می‌رسانید. به طور مثال، قسمت ناشران عمومی که احتمالا پربازدیدترین قسمت سایت هم باشد، خب، با ۸۲ صفحه فهرست نام ناشران مواجه هستید که به‌درستی نه به ترتیب حروف الفبا و نه به هیچ ترتیب دیگری در صفحات آمده‌اند. چرا می‌گوییم به‌درستی؟ چون که اگر طراحان سایت قائل به ترتیب الفبایی بودند، ناشرانی که نام‌شان با الف آغاز می‌شود، همیشه در صفحه اول به نمایش درمی‌آمدند و طبعا بیشتر به چشم می‌آمدند و این، از مؤلفه‌های برقراری عدالت فرهنگی به‌دور می‌بود. حالا این‌طور است که هر بار وارد این قسمت می‌شوید، به صورت اتفاقی نام ناشران بدون هیچ‌گونه ترتیبی به نمایش درمی‌آید. اما خب، در این ۸۲ صفحه، بدون به‌روزرسانی هم، شما بارها نام یک ناشر را به صورت تکراری می‌بینید؛ در صفحه سوم نام فلان ناشر را می‌بینید، بعد جلوتر می‌روید و می‌بینید نام همان ناشر در صفحه ۲۷ و ۴۶ هم تکرار شده و همین‌طور این اتفاق برای دیگر ناشران هم افتاده. اگر نام ناشران در فهرست تکراری نبود، شاید به جای فهرستی ۸۲ صفحه‌ای با فهرستی مثلا ۷۰ صفحه‌ای روبه‌رو می‌بودیم.

جراحی قلب اسرافیلی

حسین اسرافیلی از پیشکسوتان شعر آیینی کشورمان، از جراحی قلب خود خبر داد. وی درباره وضعیت جسمانی‌اش گفت؛ مدتی در بیمارستان بستری بودم و قلم را عمل کردم. الان حالم نسبتا بهتر است. ده دوازده روز دیگر شرایط جسمی‌ام بهتر می‌شود و می‌توانم راحت‌تر صحبت کنم. تولد در میدان، آتش در خیمه‌ها، آتش در گلو و... از جمله آثار این شاعر آیینی است. / باشگاه خبرنگاران جوان

عدالت موقت فرهنگی

اولین نمایشگاه مجازی کتاب تهران در حالی تا فردا تمدید شد که هنوز مشکلات عرضه و فروش کتاب در سایت آن حل نشده است

با کلیدواژه «عدالت فرهنگی» در این گزارش پی بگیرید. علاوه بر این، ما چند ایراد فنی سایت را نیز رصد کرده‌ایم؛ ایرادهایی که حتی تا امروز، یعنی موعد اولیه پایان برگزاری نمایشگاه نیز پابرجا بوده‌اند.

سال آینده هم عدالت فرهنگی برقرار است؟

برگزاری اولین نمایشگاه مجازی کتاب تهران، آن‌طور که باید مورد استقبال مخاطبان و رسانه‌ها قرار نگرفته اما از شما چه پنهان همان‌طور که در مقدمه نیز گفتیم، ما فکر می‌کنیم همین‌قدر از استقبال هم دور از انتظار و چشمگیر به نظر می‌رسد. این دوگانه را، می‌توان با تحلیل دوگانه دیگری توضیح داد؛ این‌که انتظار نمی‌رفت از نمایشگاه مجازی کتاب تهران استقبال چندانی صورت بگیرد شاید به این دلیل بود که از همان ابتدا مسؤولان برگزاری آن اصرار می‌کردند این نمایشگاه نباید با نمایشگاه بزرگ بین‌المللی کتاب تهران مقایسه شود و نیز این‌که حالا بهتر از آنچه انتظار می‌رفت، از نمایشگاه مجازی استقبال شده هم شاید به این دلیل است که از قضا چنین مقایسه‌ای صورت گرفته و مخاطبان همیشگی نمایشگاه سالانه کتاب تهران، حالا به نمایشگاه مجازی به‌عنوان جایگزین آن رویداد بزرگ سری زده‌اند. به هر حال حالا فارغ از این دوگانه، ادعای مسؤولان برگزاری نمایشگاه مجازی مبنی بر این‌که این رویداد، جایگزین نمایشگاه اصلی نیست، در صورتی قابل قبول است که سال آینده در روزهای برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، هم‌زمان نمایشگاه مجازی هم برقرار باشد تا مشخص شود این جایگزین آن نیست و سال بعد نیز این، آن نیست که جایگزین این شده است! به عبارت بهتر، اگر هم‌اکنون از عدالت فرهنگی که با برگزاری نمایشگاه مجازی حاصل شده است دم می‌زنی، باید سال آینده نیز در خاطر داشته باشیم که چنین ادعایی کرده‌ایم و فراموش نکنیم که هم‌زمان هر دو نمایشگاه را برگزار کنیم. اما ماجرای تأکید مسؤولان به برقراری عدالت فرهنگی چیست؟ آنها می‌گویند

سردرگم در جست‌وجو

در همین بخش فهرست نام‌های ناشران، شما نام ناشری را جست‌وجو می‌کنید، مثلا نشر «سخن». همه ناشرانی که عنوان‌شان با «سخن» همراه است مثلا «سخن نو» یا امثالهم نیز در نتیجه جست‌وجوی شما ظاهر می‌شوند. خب، شما همان سخن خالی را که مدنظر دارید، انتخاب و روی آن کلیک می‌کنید تا به فهرست کتاب‌های آن نشر برسید. بعد می‌روید داخل و می‌بینید همه کتاب‌های همه ناشرانی که در عنوان‌شان، سخن هست هم به نمایش گذاشته می‌شود. یعنی در فهرست کتاب‌های نشر سخن، هم کتاب‌های این ناشر را می‌بینید، هم بقیه ناشرانی که سخن دارند، خب، حسابی سردرگم می‌شوید.

خواندنی

«ادبیات معاصر ایران» منتشر شد

کتاب دوجلدی «ادبیات معاصر ایران» به سرپرستی اسماعیل سعادت و به‌کوشش فرزانه رشیدی منتشر شده است. این کتاب که برگزیده مقالات دانشنامه زبان و ادبیات فارسی است، در ۱۳۱۸ صفحه و با قیمت ۲۲۵ هزار تومان در انتشارات سخن و با همکاری فرهنگستان زبان و ادب فارسی منتشر شده است.

واقعه

ماجرای کارد کشیدن نیما!

ادامه از صفحه ۹

در این گفت‌وگو زنده‌یاد ایرج افشار و دکتر محمدرضا شفیعی‌دکنکی نیز حضور داشتند و بنابراین ما حاصل کار تقریبا تبدیل به یک میزگرد شده است. در این گفت‌وگو مینوی برای اولین بار صراحتا درباره تعدادی از شخصیت‌های فرهنگی معاصر خود اظهار نظر می‌کند. برای مثال در آن دوران کتاب‌های محمد اسلامی‌ندوشن و شاهرخ مسکوب درباره شاهنامه منتشر شده بود و دربابندی درباره این پژوهش‌ها از مینوی می‌پرسد. او به‌صراحت از این دو انتقاد می‌کند و می‌گوید: «آنچه موجب تاسف است آن است که این آقایان یک متن صحیح شاهنامه در دست نداشته‌اند تا درباره شعر فردوسی و قصه‌هایی که فردوسی ساخته است به آن طوری که او ساخته بوده است بحث کنند. بهترین متنی که دست‌شان به آن رسیده متن چاپ مسکو بوده که بنده حالا از روی علم و اطمینان می‌توانم بگویم معیوب است.» یا در جاهایی از گفت‌وگو نظرش را درباره نثر محمدعلی فروغی، عباس اقبال آشتیانی، سعید نفیسی و دیگران بیان می‌کند. از دیگر بخش‌های خواندنی گفت‌وگو، داستان آشنایی مینوی و نیماست. همچنین ماجرای از نیما نقل می‌کند که بسیار جالب‌توجه است. او تعریف می‌کند روزی از روزها نیما سراغش آمده و با همان لهجه عجیب‌وغریبش به مینوی گفته: «امروز شاعر کارد کشید!» در اینجا ی گفت‌وگو افشار با تعجب می‌پرسد: «شاعر چی کشید؟» مینوی دوباره جمله را تکرار می‌کند. ماجرا این بوده که نیما آن‌روز به روزنامه شفق سرخ – به مدیریت علی دشتی - رفته بود و علی دشتی، فخرالدین شادمان و چند نفر دیگر حضور داشتند. نیما برای مینوی می‌گوید آنها را مسخره کرده و آنها هم به او فحش داده‌اند و اینها سبب شده که نیما برای آنها کارد بکشد!»

راش [سینمای جهان]

«پارک ژوراسیک» بسته می‌شود

پایان «فرمانروایی» دنیای ژوراسیک اسپیلبرگ

پرسروداست. بازیگران اصلی سری اول هم در این قسمت حضور دارند و در ماجراجویی‌های آن شریک می‌شوند.

به گفته ترورو، «در مقام تماشاچی همیشه امیدواری که داستان روی پرده بالاخره یک زمانی تمام شود و به نتیجه‌گیری نهایی‌اش برسد. برای مجموعه پارک ژوراسیک، این لحظه تاریخی فرا رسیده و باید نقطه پایانی بر آن ترسیم کرد. این یک داستان طولانی بود که سال‌ها مردم عادی را سرگرم کرد و ترساند. با این حال، برای همه کسانی که دست‌اندرکار تولید فیلم بودند، بسیار سخت بود که چنین تصمیمی را بگیرند و ماجراهای نبرد آدم‌ها و دایناسورها را به اتمام برسانند. در حقیقت، کار چندان گروهی از دانشمندان